

Vergaderjaar 2024–2025

33 626

Oprichting Stichting Voorbereiding Pallas-reactor

Nr. 26

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 oktober 2024

Op 13 mei jl. heeft mijn ambtsvoorganger u de basisrapportage van het PALLAS-nieuwprogramma aangeboden (Kamerstuk 33 626, nr. 24). Daarbij is aangegeven dat u middels halfjaarlijkse voortgangsrapportages wordt geïnformeerd over de voortgang. Hiermee wordt aangesloten op de Regeling Grote Projecten. Met het voorliggende document informeer ik u de over de actuele stand van zaken van het PALLAS-project en biedt u de eerste voortgangsrapportage van het PALLAS-nieuwbouwprogramma aan.

Hoofdpunten eerste voortgangsrapportage

De bijgevoegde eerste voortgangsrapportage gaat in op de voortgang van het nieuwbouwprogramma van 1 januari tot en met 30 juni 2024. Door het positieve staatssteunbesluit van de Europese Commissie op 26 juli 2024 gaat de bouw van de PALLAS-reactor van de voorbereidende fase over naar de uitvoerende fase. Voordat de uitvoeringsfase kan beginnen, moet de PALLAS-organisatie de zogeheten gate review succesvol doorlopen. Het afgelopen half jaar heeft PALLAS gebruikt om samen met hoofdaannemer FCC en reactorontwerper ICHOS de Joint Delivery Organisation operationeel te maken. In tegenstelling tot een klassieke opdrachtgever-opdrachtnemer relatie is de basisgedachte achter dit model dat opdrachtgever en opdrachtnemers gezamenlijk het ontwerp en de uitvoering op zich nemen. Er zijn maatregelen genomen om de spanning op de planning van het detailed design (detailontwerp) te verminderen. Deze maatregelen hebben ervoor gezorgd dat het detailed design niet verder vertraagd is, maar er blijft spanning staan op de planning. Hierdoor is de start van de bouw van de PALLAS-reactor vertraagd van het vierde kwartaal 2024 naar het eerste kwartaal 2025. Dit heeft echter geen invloed op de verwachte opleverdatum van de nieuwe reactor: deze wordt conform de huidige planning in 2031 in bedrijf genomen om medische isotopen te produ-

ceren. De PALLAS-organisatie werkt aan een nieuwe baseline (baseline 9) die naar verwachting in het vierde kwartaal van 2024 beschikbaar zal komen. Hierin zijn de aspecten scope, uitgaven, planning, en risico's van het nieuwbouwprogramma uitgewerkt en geactualiseerd.

De totale uitgaven van het PALLAS-nieuwbouwprogramma worden op basis van de probabilistische kostenanalyse van PALLAS geraamd tussen € 1.801 miljoen en € 2.399 miljoen (prijspeil 2024). Het kabinet heeft ervoor gekozen om het project te financieren op een tussenliggende waarde van € 2.000 miljoen. Dit is tevens de prognose eindstand van het PALLAS-nieuwbouwprogramma per 30 juni 2024. Tot en met 30 juni 2024 is reeds € 506 miljoen in de vorm van rentedragende leningen aan Stichting Pallas verstrekt. Hiermee worden voorbereidende activiteiten uitgevoerd om het nieuwbouwprogramma binnen tijd en budget op te kunnen leveren. Hierdoor bedraagt de resterende kapitaalbehoefte € 1.494 miljoen. In de Rijksbegroting 2024 (begroting VWS) is € 1.469 miljoen opgenomen voor het PALLAS-nieuwbouwprogramma. Hierdoor is er op dit moment sprake van een budgetspanning van € 25 miljoen. Deze wordt bezien bij de Voorjaarsbesluitvorming 2025.

Oprichting beleidsdeelname

Met mijn brief van 29 juli jl.¹ heb ik u geïnformeerd over het positieve staatssteunbesluit van de Europese Commissie. Door dit besluit kon worden gestart met de geplande fusie van de twee huidige stichtingen, Stichting Pallas en Stichting Nuclear Research and Consultancy Group (NRG), de huidige exploitant van de HFR (de bestaande Hoge Flux Reactor). De nieuwe gefuseerde stichting wordt omgezet in een kapitaalvennootschap waar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport enig aandeelhouder van wordt. De omzetting naar de kapitaalvennootschap is naar verwachting 1 mei 2025 afgerond.

Kwartiermaker nucleaire geneesmiddelenontwikkeling

Nederland beschikt over een sterke infrastructuur en een brede basis van nucleaire kennis, waardoor het land een vooraanstaande positie inneemt op het gebied van nucleaire geneeskunde. Verwacht wordt dat de vraag naar medische isotopen de komende jaren aanzienlijk zal toenemen, mede door de introductie van nieuwe kankerbehandelingen.

In het najaar van 2023 stelde mijn voorganger een *Kwartiermaker nucleaire Geneesmiddelenontwikkeling* aan. Deze kreeg als taak de samenwerking en afstemming binnen het onderzoeks- en zorgdomein rondom nucleaire geneesmiddelen te verbeteren, met als einddoel de snellere beschikbaarheid van nucleaire geneesmiddelen voor Nederlandse patiënten tegen een betaalbare prijs.

De opdracht van de kwartiermaker is inmiddels afgerond en heeft geresulteerd in een *roadmap* Nucleaire Geneesmiddelenontwikkeling. In de *roadmap* wordt de ambitie vastgelegd om als Nederland een wereldwijd toonaangevende bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van nucleaire geneesmiddelen, wat leidt tot een brede toegang van patiënten tot nieuwe behandel perspectieven, ook voor aandoeningen waarvoor nog weinige behandel mogelijkheden zijn.

¹ Kamerstuk 33 626, nr. 25

In de *roadmap* zijn tevens verschillende essentiële bouwstenen benoemd die nodig zijn om deze ambitie te realiseren. De *roadmap* zal eind oktober gepubliceerd worden op de website van FAST (*Centre for Future Affordable Sustainable Therapy Development*).

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M-F. Agema